

Guidence-osion linjaukset ja esimerkit

Eteneminen

Kuvailusääntöpalvelu ja Kusti tuottavat linjaukset.

Vanhat linjaukset vihreällä

Linjaukset ja esimerkit

Transcription guidelines:

- Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa jäljentämisen perusohjeiden soveltamisesta vanhoissa aineistoissa. Vanhojen painettujen aineistojen ligatuurit ja muut julkaisun ilmestymisen aikaiset kirjaintyytit ja diakriittiset merkit voidaan transkriboida niitä vastaaviin nykyisiin muotoihin. Varianttinekkeiden merkitsemistä nykyisen kirjoitusjärjestelmän mukaisessa muodossa suositellaan tapauksissa, joissa kirjain i/l:tä on käytetty vastaamaan j/J:tä, v/V:tä vastaamaan u/U :ta ja vv/VV:tä vastaamaan w/W:tä.
Esim. Nimeke: Macrobius Avrelius Theodosius viri consularis, In Somnium Scipionis libri II, Saturnaliorum libri VII. Varianttineke: Macrobius Aurelius Theodosius viri consularis ...
 - Noudatetaan vaihtoehtoa jäljentämisen perusohjeiden soveltamisesta ulkomaisista tietokannoista poimituissa tiedoissa.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa jäljentämisen perusohjeiden soveltamisesta tiedoissa, jotka saadaan automaattisesti digitoidusta vanhasta painetusta aineistosta skannaamalla tai muilla menetelmillä. Tiedot hyväksytään sellaisenaan muuttamatta kirjoitusasua, esim. isoja kirjaimia ei muuteta pieniksi.

Guidelines on normalized transcription:

- Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa translitteroidun muodon jäljentämisestä kirjoitusjärjestelmän mukaisen muodon lisäksi tai sijaan. Jos elementtejä ei pystytä merkitsemään tiedonlähteen mukaisella kirjoitusjärjestelmällä, ne merkintään translitteroidussa muodossa.
Esim. Ylä-/alaindeksit
Tiedonlähteessä: The Severus scroll and 1QIs^a
Kuvailuun merkitään: 245 10 \$6 880-01 \$a [Alfa]-, [beeta]- ja [gamma]-spektroskopia.
Huomautus: 500 ## \$a Nimekkeessä a on yläindeksi.
Esim. Kreikkalaiset yms. kirjaimet
Tiedonlähteessä: -, - ja -spektroskopia
Kuvailuun merkitään: 245 10 \$6 880-01 \$a [Alfa]-, [beeta]- ja [gamma]-spektroskopia.
Tiedot vaihtoehtoisella kirjoitusjärjestelmällä: 880 10 \$6 245-01/(S \$a -, - ja -spektroskopia.
Kun kreikkalaista tms. kirjainta käytetään muuten latinalaisin aakkosin kirjoitetussa sanassa ja tarkoitus on ääntää merkki, käytä kirjaimen romanisoitua muotoa (nimen sijaan) sulkeissa.
Tiedonlähteessä: Zarustra and ilo
Kuvailuun merkitään: 245 10 \$a Zaru[th]u[st]ra and [Ph]ilo.
Huomautus: 500 ## \$a Nimekkeessä "[th]" ja "[ph]" on merkitty kreikkalaisin aakkosin theeta ja fii.
- Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa arvon merkitsemisestä metatiedon tuottavan toimijan valitsemalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä.
Huomautukseen sisältyvä nimi, nimeke tai sitaatti merkitään translitteroidussa muodossa.
- Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa sitaatin merkitsemisestä sillä kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä, jossa se esiintyy, jos tiedonlähteessä esiintyvän välimerkityksen jäljentäminen sellaisenaan kuvailuun haittaa selkeyttä.
- Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa numeron merkitsemisestä siinä muodossa, jossa se esiintyy, vanhoissa aineistoissa numeroin tai sanoin ilmoitetussa tuotanto-, julkaisu-, jakelu- ja valmistusajassa sekä sarja-aineiston numeroinnissa.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa numeron merkitsemisestä siinä muodossa, jossa se esiintyy.
Esim.
Tiedonlähteessä: MDCCXXXIII
Kuvailuun merkitään: MDCCXXXIII
- Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa ison alkukirjaimen (manifestaation mukaisen kielen) ohjeiden nuodattamisesta.

Data provenance:

- Recording a source of metadata that is a manifestation that is being described:
 - Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa merkintälähteiden tärkeysjärjestyksen nuodattamisesta mm. sarjamaisen teoksen kuvailussa, jos nimiö sivu ei esiinny jokaisessa sarjamaisen teoksen osassa.
 - Ei noudateta vaihtoehtoa sarjan nimekkeessä, jos sekä sarjan että alasarjan nimekkeet eivät esiinny samassa tiedonlähteessä.
 - Jos sarjan nimiö sivu puuttuu, käytetään sarjan osan nimiö sivua.
 - Nimiö sivun kääntöpuoli sekä nimiö sivua välittömästi edeltävä ja seuraava sivu tulkitaan osaksi nimiö sivua. Ensisijainen lähde on varsinainen nimiö sivu.
 - Kohta:**
 - Ei noudateta vaihtoehtoa silmin luettavan ja manifestaatioon kiinnitetyn etiketin valitsemisesta mikrofilmien tiedonlähteeksi.
 - Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa alkusanojen (title frame/screen) valitsemista tiedonlähteeksi liikkuvaa kuvaa sisältävissä aineistoissa. Poikkeuksena pelien kuvailu.
 - Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa manifestaatioon kiinnitetyn etiketin valitsemisesta pelien kuvailussa.
 - Kohta:**

- Ei noudateta vaihtoehtoa tiedonlähteiden järjestyksestä kääntökirjoissa vaan kielijärjestystä: suomi, ruotsi, saame, englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja, italia, portugali. Harkinnan mukaan myös ruotsi tai jokin muu kieli voi olla ensimmäisenä: esim. tärkein, tekijän kielen mukainen, kustantajan mukaan.
- **Kohta:** 08.99.15.27
 - Sarjamaisen teoksen päänimekkeen tiedonlähde merkitään aina, kun se ei ole nimiö sivu.
- Recording a source of metadata that is not a manifestation that is being described
 - **Kohta:**
 - Noudatetaan vaihtoehtoa käytetyn lähteen merkitsemisestä. Jos sarjamaisen teoksen osassa esiintyy kaksi tai useampia eri nimekkeitä ja nimeke, jonka tiedetään olevan vakiintunut sarja-aineiston nimeke esiintyy ensisijaisen tiedonlähteen ulkopuolella, valitaan vakiintuneen nimekkeen lähde ensisijaiseksi tiedonlähteeksi.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa käytetyn lähteen merkitsemisestä. Jos käsillä on useampia sarjamaisen teoksen osia, joiden perusteella voidaan todeta, että ensisijaisen tiedonlähteen ulkopuolella esiintyvä nimeke on vakiintunut, käytetään vakiintuneen nimekkeen lähde ensisijaisena tiedonlähteenä.
 - **Kohta:** 55.93.40.87 Ehto: tiedonlähde ei sijaitse kuvailtavassa manifestaatioissa.
 - Ennakkotietoja ei käytetä kuvailun tiedonlähteenä. ISBN-tunnus otetaan ennakkotiedoista, jos se puuttuu tai on väärin kuvailtavassa aineistossa.

Resource description:

- Describing a manifestation of a diachronic work
 - **Kohta:** 12.04.38.42
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun nimeke vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun tuotantopaikka ja tuottajan nimi vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun kustannuspaikka ja kustantajan nimi vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun vastuullisuustieto vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun painosmerkintö vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun tuotanto-, julkaisu-, jakelu ja valmistusmerkintö vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun sarjamerkintö vaihtelee usein.
 - Noudatetaan vaihtoehtoa huomautuksen tekemisestä elementin arvon muutoksesta silloin, kun ilmistymistiheys vaihtelee usein.
- Effective description:
 - **Kohta:** 45.52.73.18
 - Suomalaisissa kirjastoissa noudatetaan kuvailutasoja ydin ja perus (linkit RDA Toolkitissa julkaistaviin kuvailutasojen soveltamisprofiiliin).
 - Ydintasolla pakolliseksi elementiksi on määritelty:
 - Elementti, joka oli pakollinen edellisissä RDA-kuvailusäännöissä eli ns. ydinelementti
 - Elementti, joka on pakollinen nykyisissä RDA-kuvailusäännöissä eli minimi- ja koherenttitasojen elementit
 - Elementti, joka on määritelty merkittäväksi **aina** jonkin kuvailun kansallisen asiantuntijaryhmän sovellusohjeessa joko kaikkiin aineistoihin liittyen tai johonkin tiettyyn aineistoon tai näkökulmaan liittyen
 - Perustasolla pakolliseksi elementiksi on määritelty:
 - Elementti, joka oli määritelty pakolliseksi edellisissä RDA-kuvailusäännöissä kuvailuryhmien linjauksella eli ns. lisäydinelementti
 - Elementti, joka on määritelty ehdollisesti pakolliseksi nykyisissä RDA-kuvailusäännöissä tai kuvailuryhmien linjauksella, esim. jos sitä tarvitaan erottamaan kaksi samannimistä entiteettiä toisista.